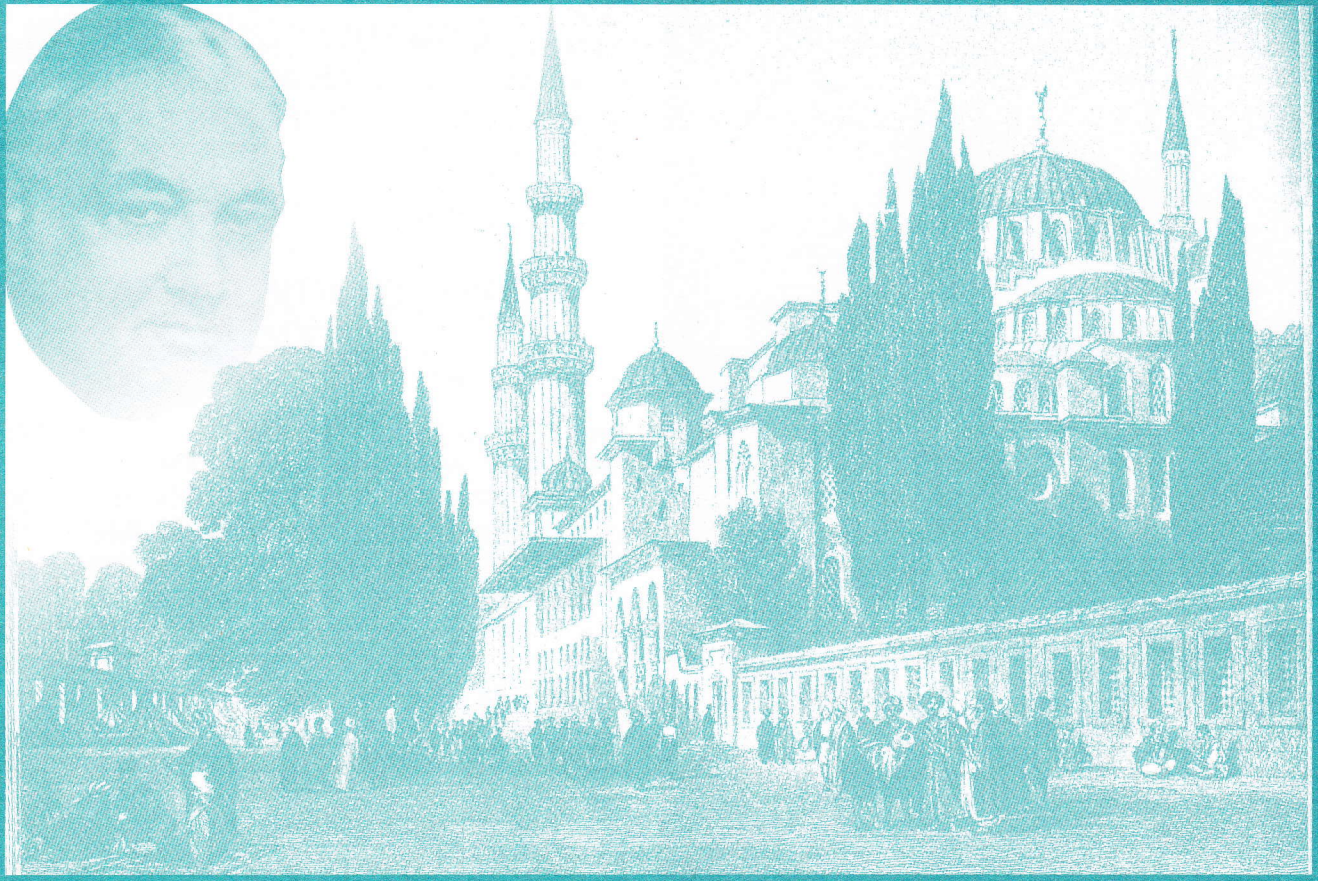

NEVZUHUR

Sayı : 6
KASIM 2008

Edebiyat - Kùltür - Sanat

SÜLEYMANİYE CAMİİ - GRAVÜR

NEVZUHUR

Edebiyat - Kùltür - Sanat

Sayı : 6 KASIM 2008

SAHİBİ :
MUSTAFA AKBABAGENEL YAYIN YÖNETMENİ :
ALİ DEMİRELYAYIN KURULU :
BEKİR KARA
HASAN TÛLKAY
ÛMİD HARUNADRES :
Atatürk Cd. 1306 Sk.
Akbaba Apt. No.: 1/2 ANTALYA

TLF.: 0 (242) 241 80 62 - 63

BELGEGEÇER : 0 (242) 241 41 74

e-posta: alidemirel47@hotmail.com

ISSN : 1308 - 1403

BASIM YERİ :
TUNAHAN OFSET MATBAACILIK
Tel : 0 (242) 248 90 88
e-mail: tunahanofset@hotmail.com
Sinan Mh. Atatürk Cd.1254 Sk.
Rifat Türkcan Psj. No.:14 / 7 ANTALYAYAYIN TÛRÛ:
Yerel - Süreli
İki ayda bir yayımlanır.NEVZUHUR'da yayınlanan yazılar
kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.NEVZUHUR'da yayınlanan eserlere
telif hakkı ödenmez.NEVZUHUR
Bir kùltür hizmeti olup, para ile satılmaz.NEVZUHUR'da
Yayınlanan bütün yazıların sorumluluğu
yazarına aittir. Gönderilen yazıların
yayınlanması, Yayın Kurulu'nun
kararına bağlıdır. Yazılar yayınlanmasa da
geri iade edilmez.

BU SAYIDA

YAHYA KEMAL İKLİMİNDE
KISA BİR GEZİNTİ
MUSTAFA AKBABABİR ŞİİR DE BİZ SÖYLEDİK
O İSTANBUL ÜSTÜNE
MUSTAFA AKBABAOSMANLI KOMANDOLARI
AKINCILAR
ALİ DEMİRELÇANLAR ARTIK ÇALMAYACAK
ANDAÇYALAN HAYATLAR
NAZİFE (ÇELİK) ÜNALAKDENİZ VE SEN
BOLAT ÜNSALDergi, hür tefekkürün kalesi. Belki serseri
ama taze ve sıcak bir tefekkür. Kitap, çok
defa tek insanın eseri, tek düşüncenin
yankısı; dergi bir zekalar topluluğunun
bir neslin vasiyetnamesidir dergi;
vasiyetnamesi, daha doğrusu mesajı.
Kapanan her dergi, kaybedilen bir savaş,
hezimet veya intihar.

Cemil MERİÇ

OKUYUCU İLE SOHBET

Değerli dostlar;

İki ayda bir yayınlanan dergimiz, bu sayısı ile 2008 yılını kapatmış oluyor. Böylece rüştümüzü ispatladığımıza inanıyoruz.

Her ne kadar bazı kişi ve kurumlar, bizce malûm olan sebeplerden dolayı bizi görmemekte inat ettiler ise de, gönülleri her zaman bizimle beraber olan, taktir ve manevî destekleriyle hep yanımızda bulunanlara hizmet vermeye devam edeceğiz. Hiçbir maddi beklentimiz olmayan bu çalışmamızı Türk edebiyatı, kültür ve sanatı adına sürdürmek kararlılığı içerisindeyiz.

Bu yıl, bilindiği gibi, Türk kültür ve edebiyatı üzerinde çok büyük etkisi bulunan Yahya Kemal BEYATLI'nın ölümünün 50. yılı. 1 Kasım 1958 de kaybettiğimiz bu değerli insanı biz de rahmetle anıyor, mekanının cennet olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyoruz.

Sevgili okuyucularımız; bu sayımızda sizleri, *Mustafa AKBABA*'nın **YAHYA KEMAL İKLİMİNDE KISA BİR GEZİNTİ** başlığıyla kaleme almış olduğu yazısı karşılıyor. Bu yazının hemen akabinde, yine *Mustafa AKBABA*'nın **BİR ŞİİR DE BİZ SÖYLEDİK O İSTANBUL ÜSTÜNE** adını taşıyan şiiri yer almakta. Daha önce bazı dergilerde ve şairin yayınlanan kitaplarında da yer almış olan, İstanbul'la Yahya Kemal'i özdeşleştiren bu şiir tekrar burada taktirlerinize sunulmaktadır. Bu sayımızda ayrıca; Osmanlı İmparatorluğu'nun seçkin askeri güçlerinden biri olan AKINCI atalarımız ile ilgili bir yazıyı bulacaksınız. *Ali DEMİREL*'in bu yazısı; **OSMANLI KOMANDOLARI AKINCILAR** başlığı ile sunulmakta. Bu makalenin konusuna uygun olan, edebiyatımızın seçkin örneklerinden iki şiiri de bu yazı içerisinde zevk ve gururla okuyacağınızı umuyoruz. Hemen bu kadarla bitti mi? Olur mu hiç! *ANDAÇ*'in kaleminden, altın karıncalar gibi kağıda sıralanan **ÇANLAR ARTIK ÇALMAYACAK** adlı denemesi okunmadan hiç olmaz!.. Bütün bu yazılanların yanı sıra, yüreğimizi ve de aklımızı kıskırtan şiirler de var elbette. Bu şiirlerden birisi *Nazife (Çelik) ÜNAL*'a ait **YALAN HAYATLAR**. Diğer özgün şiirimiz ise *Bolat ÜNSAL*'a ait, **AKDENİZ VE SEN** adını taşımakta. Şairimizin bu şiiri, sadece kaleminden değil aynı zamandan yüreğinden sökülüp gelen bir duygu yumağı...

Ocak 2009 da buluşmak dileğiyle...

NEVZUHUR

YAHYA KEMAL BEYATLI'YI ANIYORUZ

Edebiyatımızın usta kalemlerinden Yahya Kemal BEYATLI, 1884 yılının Aralık ayının ikisinde doğmuş ve 1958 yılının Kasım ayının birinde vefat etmiş. Ölüm yıldönümünde mi analım, yoksa bir ay kadar bekleyip doğum yıldönümünde mi! Ne fark eder? Biz edebiyatımızın değerli bir kişiliğini samimi olarak anmak istiyoruz; doğum, ölüm yıldönümü bahane.

Yahya Kemal BEYATLI sıradan bir şair değildi. Böyle oluşu, onun çok iyi bir şair olması ve çok özgün eserler vermesinin ötesindedir. Osmanlı'nın son dönemlerini yaşayan Yahya Kemal, milliyetçi bir anlayışa sahipti. O, vatanına hizmet etmek için canla başla her mücadelenin içinde olmaya çalışmıştır. Bir bakıyorsunuz Darülfünun'da tarih ve edebiyat hocası. Aynı zamanda, çeşitli gazete ve dergilere yazmakta. Cumhuriyetin kuruluş aşamasında, cumhuriyetin yanında yer almış. Bir bakıyorsunuz Lozan Konferansı'nda. Sonra... Önce Urfa milletvekili (1923), Tekirdağ milletvekilli (1935) En sonunda ise o çok çok sevdiği İstanbul'un milletvekili (1943)... Onun devlet adamlığı sadece milletvekilliği ile sınırlı değil, o aynı zamanda bir diplomat, çeşitli ülkelerde, vatana hizmet etmek için diplomatlık görevlerinde de bulunmuştur... Anlıyorsunuz değil mi? Yahya

Kemal BEYATLI sıradan bir şair değil! O, öyle birkaç şiir yazıp ünlü olduktan sonra kenara çekilip böbürlenerek çubuğunu tüttüren şairler gibi değil.

Yahya Kemal BEYATLI, köklü tarih bilincinin de etkisiyle, vatan ve millet sevgisini kalbinin derinliklerinde barındıran bir büyüğümüzdür. İmparatorluk zamanımızdaki o çok güçlü dönemlerimizi ve atalarımızın Avrupa'yı ehlileştirme çalışmalarını, ruhunun derinliklerinde hissettiğini anlamak hiç zor değil. *AKINCILAR* şiiri ile akıncı atalarımızı yad ederken, *MOHAÇ TÜRKÜSÜ* şiirinde; atalarımızın Avrupa'ya nasıl aydınlık bir hatıra bıraktığını son iki mısra da vurgulamıştır.

"Lâkin kalacak doğduğumuz toprağa bizden Şimşek gibi bir hâtıra nal seslerimizden."

Büyük bir İmparatorluk yıkılıyor. İmparatorluğun külleri arasından yeni, pırıl pırıl bir milli ve de uygar bir devlet doğmakta. İşte tam bu zaman diliminde; evrence bir görüşe sahip, vatanperver, tarih ve edebiyat öğretmeni, milletvekili, diplomat... Ve şair bir ata! Bütün o hengame içinde, gönül sayfasında hiç mi fırtına kopmadı? Doğrusu onun aşk hayatındaki ayrıntıları bilmiyoruz. İspanya'da diplomat iken, raks eden İspanyol dansözün raksında bile Endülüs'ü gören bu dava adamı hiç aşık olmamış mıdır? İstanbul'u çok sevdiği biliniyor, o kadar ki; gurbetten geldiğinde:

"Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul."

Derken, İstanbul'u nasıl sevdiğini, o sevgiyi nasıl

üstün tuttuğunu göstermiyor mu?

“Âhaste çek kürekleri mehtâb uyanmasın”

Derken de, bir aşkını mı gizliyordu? Bunu da bilmiyoruz ama o, insan ömrünün sınırlı olduğunu dolayısıyla ölümün kaçınılmaz bir son olduğunu bilincindeydi. Elbette bunu herkes bilir ama kim Yahya Kemal kadar kabullenmiştir.

İnsan ömrünün sonbaharı için:

“Dönülmez akşamın ufkundayız...”

Ve ‘Sessiz Gemi’de yazdığı gibi:

**“Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhûle giden bir gemi kalkar bu limandan.”**

Bu saygıdeğer büyüğümüzü, yüreğimizin derinliklerinde hissederek anıyoruz.

Ruhu şad olsun...

NEVZUHUR

YAHYA KEMAL İKLİMİNDE KISA BİR GEZİNTİ MUSTAFA AKBABA

“Bir tek gazel bıraksa yeter bir gazel-serâ
Her beyti ancak olmalı beytül-gazel gibi”
Y. K. Beyatlı

Onyediyi yaşındayken, okumak niyetiyle 1902 yılında Üsküp’ten İstanbul’a gelen Mehmet Agâh’ın bir gün Türk edebiyatı ve Türk fikir hayatına çok büyük katkılar sağlayacağı aklına gelir miydi acaba?

Gelişinin hemen akabinde, neredeyse ayağının tozuyla 1903 yılında rotasını Paris’e yöneltip kaçışı ve dokuz yıl orada yaşadıktan sonra “... ham idik, piştik elhamdülillâh” hükmüne emsâl teşkil edecek şekilde ‘pişmiş’ vaziyette sanat, tarih ve milliyetçilik görüşleri bambaşka bir şekilde 1912’de İstanbul’a ‘Yahya Kemal’ olarak dönüşü, onun hayatından önemli bir kesittir.

İlk manzumeleri, Üsküp’ten İstanbul’a geldiği günlerde Agâh Kemal imzasıyla *İrtika* ve *Musavver Mâlûmat* dergilerinde görülmüştür. Sonradan bu şiirleri reddettiğinden dolayı Yahya Kemal şiire ‘mükemmel’ olarak başlamış, ondan sonra da şiirinde bir değişiklik olmamıştır. “Mısra benim namusumdur” demiş, şiirlerini yazarken fevkalade bir titizlik göstermiştir. ‘Selimnâme’sini kırk yıla yakın bir zamanda tamamlamış olması, şiirde mükemmelliğe ulaşabilmek için gösterilmesi gereken sabra güzel bir örnektir.

Yahya Kemal ‘arı dil’ hastalığına hiç tutulmamış, gerek şiirlerini gerekse nesirlerini o marazî kelimelerle değil ‘kültür Türkçesi’ ile meydana getirmiştir.

“Ben istiyordum ki Türk şiiri herkesin lisanıyla yazılmış olsun. Türk’ün hançeresine uygun bir ahenk içinde kullanılmış kelimelerle bir şiir

yaratılsın. İstanbul Türkçesi bütün bu hususiyetleri kendinde cem’eder...” demiştir.

Anadilimize olan sevgisini:

“Bu dil ağzımda annemin sütüdür.” mısraı ile ifade etmiştir.

Atatürk Dil İnkılâbı’nda Yahya Kemal’in görev almasını çok arzu eder. Ancak Yahya Kemal bu teveccühe teşekkür eder ve:

“Lütfen Paşa Hazretleri’ne arz ediniz. Benim yaşayan Türkçe’ye karşı bir vehmim vardır. Benim dilde ilmim yok, yalnız böyle bir vehmim vardır. Ben bu vehimle baş başa kalmak istiyorum. Beni affetsinler.” der.

Bir müddet Mustafa Kemal Paşa emrinde, Yahya Kemal de vehminde ısrar ederler. Neticede bu işte görev almaz.

Sonraki günlerin birinde, bir mecliste Yahya Kemal’e Atatürk’ün çok yakınında yer verilir. Şairden, şiirlerinden okumasını rica eder. Yahya Kemal ‘Ses’ ve ‘Açık Deniz’ gibi yeni şiirlerinden ve birkaç tane de gazellerinden okur. Şiirleri büyük bir zevkle dinleyen Atatürk, meclistekilere:

“Beyler! İşte hakiki ve güzel Türkçe budur.” der ve devam eder:

“Yahya Kemal Bey! Hatırlıyor musunuz? Sizi dil çalışmalarına davet ettiğim zaman, bana ‘Benim dilde ilmim değil, sadece vehmim vardır, müsaade edin, ben bu vehmimle baş başa kalayım’ demiştiniz. Şimdi hep birlikte anlıyoruz ki dil davasında siz haklı çıktınız.”

Aralarında geçen başka konuşmalardan sonra Atatürk yanındakilere dönerek:

“Görüyorsunuz ya Beyler, Yahya Kemal Bey’in vehmi sizin ilminizi mağlup etti!” demiştir.

Yahya Kemal şiirlerinde, fikir ve dünya görüşünü, mısraların içinde eriterek vermiştir. Yani fikrin, mısra içinde ‘meyvenin içindeki gıdalı öz gibi’ saklı kalmasını tercih etmiştir. Tarih, vatan, ırk, din, dil, mimarî, musikî gibi kavramları hep bu minvâl üzere seslendirmiştir. Öğretici (didaktik) şiire hiç yönelmemiştir.

Eski şiirle yeni şiir arasında bir köprü kuran ve bu köprüyü büyük bir muvaffakiyetle geçen Yahya Kemal’e sayfalar yetmez. Biz burada onun ikliminde sadece kısa bir gezinti yaptık.

Bir rubâî’sinde:

“Eslâf kapıldıkça güzelden güzele
Fer vermiş o neşveyle gazelden gazele
Sönmez seher-î haşre kadar şi’ri kadîm
Bir meş’aledir devredilir elden ele” demişti.

Ben de kendilerine şiir vadisinden şöyle sesleniyorum:

“Düştükçe yıldırımlar bir bir şu gönlümüze
Yürüdük adım adım, yön verdik kendimize
Ecdadın uzattığı yanan o meş’aleyi
Devralabilmiş isek, çok mutluluktur bize.”

Nur içinde yatsın, mekânı cennet olsun.

* 'Mutluluk' adını verdiğim, rubâî tarzında 1992 yılında yazılmış olan bu dörtlük, ilk defa bu vesile ile burada neşredilmiştir.

BİR ŞİİR DE BİZ SÖYLEDİK O İSTANBUL ÜSTÜNE MUSTAFA AKBABA

-Bu şiirimiz, güçlü şair Y.Kemal Beyatlı'nın
azîz rûhuna ithâfımızdır.-

Senin gibi, hiçbir belde, dünyaya ün salmamış
Fethin ile, doğan günün yüzyıllarca solmamış

Mânâ ile güzelliğin birleştiği o yerde
Nice gönül efsünlanıp, içmiş, yine kanmamış

Sanki güzel bir efsâne sende yaşanan zaman
Çok gönüller coşup, taşmış, gamdan nasib almamış

Her gören bir ayrı beste yakmış senin üstüne
Kimse yoktur zaten seni görüp de hiç yanmamış

Ne desem ben, ne söylesem, ne yazsam bilemem ki?
Üstâd Kemal çok şey demiş, bize bir lâf kalmamış.

OSMANLI KOMANDOLARI AKINCILAR ALİ DEMİREL

Size sunmak istediğim yazıma daha
başlarken, Yahya Kemal BEYATLI'nın şu şiirini
okumanızı isterim:

AKINCI

Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik

Ak tolgahı beylerbeyi haykırdı: İlerle!
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerle

Şimşek gibi bir semte atıldık yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan

Bir gün dolu dizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla

Cennette bu gün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kızıl hâtıra titrer gözümüzde

Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik.

Millet olarak tarih bilincimiz ne yazık ki çok
zayıf. Tamam, okumayı ve yazmayı pek sevmeyiz

ama hiç olmazsa atalarımız neler yapmış merak
edilmez mi? Elbette okuyanlar ve yazarlar var
fakat çok az ve de yavan. Binlerce yıllık geçmiş
olan, pek çok coğrafyada pek çok ulusları
yönetmiş; bunu yaparken de insanlık değerlerini
hep korumuş büyük bir ulusun tarihine ve atalarına
karşı ilgisi bu kadarcık mı olmalı?.. İnanın bu
konuda söylenecek, yazılacak çok şey var... Ben
bu yazımda sizlere, Osmanlı İmparatorluğu'nun
asker kuruluşunun bir kolunu kısaca anlatmaya
çalışacağım.

Akıncılar: Pek çok tarihçi, Osmanlı'daki 'akıncı'
teşkilatını, günümüzdeki 'komando' denilen askeri
teşkilata benzetirler. Hatta komandoluğun
akıncılardan esinlenerek teşkilatlandırıldığı bile
söylenir. Aslında bu kanıya varmak için tarihçi veya
asker olmaya da gerek yok; her iki oluşumun da
yapıları ve işlevleri bakımından benzerlikleri
apaçık ortada.

Akıncılar; beden yapısı olarak atletik, fazla
hantal olmayan sağlıklı kişilerden seçilirdi. Sürekli
eğitim ve hareket halinde olduklarından her türlü
doğa koşullarına dayanıklı olurlardı. Kıyafet olarak,
hareketlerini kolaylaştıran hafif ve rahat giysiler
giyerlerdi. Genelde zırh kullanmazlar, bazen çok
hafif göğüs zırhı kullanırlardı. Ağır silah ve teçhizat
taşımazlardı. Silah olarak: Kılıç, kalkan, mızrak,
balta ve bozdoğanları vardı. (Bozdoğan: kısa saplı,
başı yuvarlak, bir tür topuz) Akıncıların atları da
kendileri gibi dayanıklı ve süratli olurdu. Özel
olarak yetiştirilen bu atlar akıncıların en önemli
silahları durumundaydı. Gidecekleri yere hızla
hareket ederler, bindikleri at yorulduğunda hemen
değiştirerek yollarına aynı hızla devam ederlerdi.
Akıncılar fazla abur cubur yemezlerdi. Atlarının
terkilerinde taşıdıkları 'Küşene' denilen bir kapları
vardı. Bu kap; hem tava-tencere hem de yemek
tabağı olarak kullanılabilecek biçimdeydi ve öyle
kullanılırdı. Yiyecek olarak genelde; bulgur (daha
sonraları piring), kavurma ve koyun etinden
yapılmış pastırma pişirip yerlerdi. Akıncılar
Osmanlı ordusunun en kültürlü ve bilinçli sınıfıydı.
Aslında orduyla pek alakaları yoktu. Akıncılar
kimseye bağlı değillerdi, direk padişah'tan emir
alırlardı. Her akıncı en az üç yabancı dil bilirdi.
Özellikle Avrupa milletleri ve Balkanlarda yaşayan
insanların örf, adet ve dini inançları hakkında
ayrıntılı bilgilere sahiptiler. Bazıları, Osmanlı
toprakları dışındaki milletler içinde bir süre
yaşayarak tam anlamıyla o milletin bir ferdi gibi
davranabilirlerdi. Yine, diğer milletler içinde
kendilerine ajanlık yapacak insanlar bulur ve onları
eğitirlerdi.

Akıncılar; savaş sırasında, daha ordu
harekete geçmeden, yol güzergâhını denetim
altına alırlardı. Köprüler, önemli geçitler gibi
ordunun ikmal yollarını güvenceye alırlardı. Bu
sırada, düşman ordusunu gözetler, haber toplar,

pusu varsa bozar ve kendileri pusu hazırlarlardı. Ordu harekete geçtiği andan itibaren beş günlük yol (ilerisi) akıncılar tarafından denetim altına alınmış olurdu. Savaş sırasında ise; esas ordu zor duruma düştüğünde akıncılar imdada yetişirdi. Bazen, ileri hatlarda (beş günlük yol içinde) düşman öncülerine rastlanırsa, kesinlikle onları etkisiz hale getirirlerdi. Hatta şöyle durumlar bile olmuştur: Büyük bir düşman ordusunu gören bir avuç akıncı, ani bir baskınla koca düşman ordusunu darmadağın ettiği haller defalarca görülmüştür.

Büyük bir savaş olmadığı zamanlarda da akıncılar, rahat durmayan düşman milletler üzerine sürekli akınlar düzenlemişlerdir. Bazen günlerce yolluk mesafelere, aniden baskın yaparlar, sert darbeler vururlardı. Akıncılar harekete geçtiklerinde; küçük kabilelere ayrılarak, birbirlerinden ayrı gibi giderlerdi. Ama bir kabile zor duruma düşse veya baş edemeyeceği kadar düşmanla karşılaşsa hemen haber uçurulur ve diğer kabileler yardıma gelirlerdi. Kabileler halinde, ormanlar içinden ve geceleri ilerleyerek düşmana iyice yaklaşırlar ve darbeyi indirirlerdi. Gelişleri o kadar ani olurdu ki; ta iç taraflardaki düşman şehirlerinde bile, akıncıların ne zaman, nereden geleceği tedirginliği hep olurdu. Sınırların, dolayısıyla devletin koruyucusu ve denetçisi akıncılardı.

Akıncılar şöyle teşkilatlanmışlardı: On kişilik gurubun başına onbaşı, yüz kişilik gurubun başına yüzbaşı, bin kişilik gurubun başına binbaşı unvanı verilen komutanlar geçerdi! İlginç değil mi? Neden böyle? Çünkü akıncılar bu düzeni ataları Mete Han'dan almışlardı. Bunu böyle uygulamayı kim akıl etti? Hiç kimse, doğaçlama olarak bu böyle oldu. Bunun sırrı 'Akıncı' teşkilatının kuruluşunda yatmaktadır. Akıncılar; henüz Osmanlı Beyliği'nde düzenli bir ordu yokken vardı. Osman Bey'in yoldaşları olan; garındaşları ve ata dostları olan diğer boylardaki yiğitlerin çocuklarından ilk defa 'AKINCILAR' teşkilatı kurulmuştur. Akıncıların düzenli hale gelmesinde Köse Mihal'in çok emeği geçmiştir. Ama akıncıların bir ocak oluşturmaları Gazi Evrenos Bey tarafından sağlanmıştır. Çok kültürlü ve bilinçli olan akıncılar, 'KIZIL ELMA' ülküsüne sıkı sıkı bağlıydılar. Kendi aralarında parola olarak bile kullanılan bu ulvi ülkü hâlâ gönlümüzün ve yüreğimizin derinliklerinde parlayıp durmaktadır. Akıncıların bir diğer özellikleri de, aslında en önemli özellikleri öz be öz Türk olmalarıdır. Osmanlı İmparatorluğunun tebası olan diğer Müslüman milletlerden bile olsa akıncı olamazdı. Hele gayrimüslim asla olamazdı. Düşünün bir kere: Osmanlının herhangi bir tebası; asker olabilir, komutan olabilir, devlet adamı olabilir, vezir olabilir hatta baş vezir olabilir ama akıncı olamaz! Ben şuna inanıyorum; Osmanlı

İmparatorluğu'nun kuruluşu, yaşaması ve yücelmesi, büyük ölçüde akıncı atalarımızın omuzlarında olmuştur. Ne zaman ki İmparatorluğun son zamanlarında, akıncılar kasıtlı olarak bertaraf edildier, devlet çökmeye başladı. Türklükten, Türk Töresinden, Türk Dilinden ve Türk Kültüründen sapılınca, nasıl felaketlerle karşılaşmış olduğumuz tarihler boyunca görülmüdü mi? Türklükten sapıp başka bir milletin kültür ve dilini öne çıkaranlar çökmeye ve yıkılmaya mahkum olmuştur. Selçuklu İmparatorluğunda böyle olmadı mı? Göktürk İmparatorluğunda böyle olmadı mı? Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde bu gerçeği çok iyi gören ve kavrayan İkinci Abdülhamit Han olmuştur. Devletin bütün kurumlarını bir anda temizleyemezdi. Temizlemeye başladığı anda kendisine ne gibi kötülüklerin yapılmaya çalışılacağını iyi biliyordu. İşte bu yüzden ilk iş olarak kendi muhafız birliğini dağıttı. Yeni muhafız birliğini Karakeçili'lerden teşkil etti. Bu amaçla, Söğüt'e gidilerek Türk gençleri içinden seçilenlerden 'Saray Muhafız Birliği' oluşturuldu... Bütün bu olanların, neden ve niçinlerini, günümüzdeki insanlarımız düşünüyorlarmı?

Akıncılar; 'aman' diyene asla kılıç kaldırmazlardı. Kadınlara, çocuklara ve yaşlılara asla dokunmazlardı. Kafaları İlahi bilinçle, yürekleri Yaratıcı sevgisiyle dolu olan bu yiğitler, ölümden asla korkmazlardı.

Akıncı atalarımızı daha iyi anlayabilmek için akıncı teşkilatındaki gurupları da bilmek gerekir. Akıncılık atadan oğula geçerdi. Türk soyu esas alındığı için bir aile tamamen (uygun olan fertleri) akıncı olurdu. Sülaleden ve akraba aşiretlerden diğer aileleri de içine alınca çok büyük guruplar oluşmuştur. Bunlardan bazıları şunlardır: Mihailoğlu Akıncıları, Evrenosoğlu Akıncıları, Turhanoglu Akıncıları ve Malkoçoğlu Akıncıları. Hemen hepsinde olduğu gibi Malkoçoğlu sülalesinden de çok ünlü, Alp Eren akıncılar yetişmiştir. Bunlardan çok ünlü olan ikisi, Malkoçoğlu Balı Bey ve Malkoçoğlu Ali Bey'dir... Akıncıların içinde oluşturulan özel guruplar vardı. Bu özel guruplardan en önemlileri şunlardı: Fedai, serdengeçti, (dalkılıç) deli, azap ve gönüllü. Bu gurupların içinde bence en ilginçleri, 'Deli' ve 'Serdengeçti' guruplarıdır. Bu iki gurubu biraz daha açalım:

Deli Gurubu: Özel olarak eğitilirler. Cüsseli ve sağlam yapılı gençlerden seçilirlerdi. Dini bilgi, yabancı dil vb. eğitimlerinin yanı sıra askeri eğitimleri elbette vardı. Delilerin askeri eğitimi şöyleydi: Büyük, düzgün bir mermer, hamamlardaki göbek taşı gibi. Deli adayı iyi beslenir, koşar, odun yarar ama en önemli idmanı, o mermere her iki eliyle sürekli şaplak vururdu. Bu taş şaplaklama işi aralıksız yıllarca sürer. Sonunda

eller tam nasırlaşıp kol kasları iyice güçlenince akına katılmaya hak kazanır. Deliler bazen silah bile taşımazlar, sadece sol koluna taktığı, icabında değiştirip sağ koluna taktığı bir kalkanı vardır o kadar. Nara atarak, deliler gibi düşmana saldırır. Düşmanın silahlı saldırısını kalkanıyla bertaraf ettikten sonra sıra deliye gelir! Düşman askerine öyle bir tokat indirir ki, çoğu kez bir tokatta düşman ölür. Ölmezse de artık savaşacak hali kalmaz. İşte o meşhur 'Osmanlı Tokatı' dedikleri tokat bu tokat! Düşman bu delilerden çok korkarmış, dolayısıyla delilerin ünü her tarafa yayılınca gençler arasında deli gurubuna yazılmak isteyen pek çok olurmuş. Savaş sırasında en önde bu deliler olurdu. Düşmana öyle delicesine saldırırlardı ki, düşmanın bu bir avuç deli ile baş edemez duruma düştüğü çok olmuştur. İşte düşman tam böyle afalladığında, büyük Osmanlı ordusu saldırıya geçermiş. Delilerin çoğu eyersiz ata binerdi. Deli gurubu 60 ar kişilik 'Bayrak' adı verilen küçük ocaklar halinde teşkilatlanmışlardı. İşte bu ocaklardan her birinin başında bir komutan olurdu bu komutana da 'Delibaşı' denirdi. Deliler ta uzaktan belli olurdu, diğer askerlerden ve akıncılardan hemen ayırt edilirdi. Çünkü onlar; Kurt, sırtlan, pars gibi vahşi hayvan derisinden yapılmış giysiler giyerlerdi.

Serdengeçtiler'e gelince: Akıncıların en yiğitleriydiler. Onlar için ölüm yaşam kadar doğaldı ve ölmekten hiç korkmazlardı. Ama ölmenin değil millete, vatana ve dine hizmetin esas olduğunun bilincindeydiler. Din ve Kızıl Elma uğruna başlarını ortaya koydukları için bunlara 'Serdengeçti' denmiştir. Yapacakları görev uğruna ölmeyi peşinen göze olan bu yiğit atalarımız, girdikleri her savaşta savaşın kaderini değiştirmişlerdir.

Akıncılar, kendilerine tahsis edilen tımarlardan ve ganimetten paylarına düşenlerle geçimlerini sağlardı.

Akıncıların sayıları, dönem dönem yirmi bin ile kırk bin arasında değişmiştir. İran'la yapılan savaşa ve Arap ülkelerindeki bazı savaşlara katılmışlarsa da genelde Balkanlar ve Avrupa'da görev yapmışlardır. Katletmekten ve sömürmekten başka bir şey bilmeyen barbar Avrupalılar karşısında altıyüz yıl nasıl duruldu sanıyorsunuz? Türk ve Müslüman kanı içmeye yeminli barbar haçlıların şövalyeleri ve onların katil sürülerine karşı nasıl duruldu sanıyorsunuz?

Akıncı atalarımız kutsal görevler uğruna savaşmışlar, akınlar yapmışlardır. Onlar, bilgili, kültürlü ve çok inançlı askerlerdi. Ülkeleri uğruna bu dünya hayatını hiçe saymışlardı. Bence onlar evrenin (şimdiye kadar bilinen) en seçkin ve yiğit askerleriydi. Balkanlarda ve Avrupa'nın pek çok yerinde hâlâ akıncı atalarımızın izleri durmakta ve aziz hatıraları gönlümüzde yaşamaktadır. Ruhları şad olsun...

Yazımızı yine Yahya Kemal Beyatlı'nın

'Mohaç Türküsü' adlı şiiri ile bitiriyorum.

MOHAÇ TÜRKÜSÜ

Bizdik o hücumun bütün askıyla kanatlı;
Bizdik o sabâh ilk atılan safta yüz atlı.
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhûr ova at kişnemesiyle!
Fethin daha bir ülkeyi parlattığı gündü;
Biz uğruna can verdiğimiz yerde göründü.
Gül yüzlü bir âfetti ki her pûsesi lâle;
Girdik zaferin koynuna, kandık o visâle!
Dünyâya vedâ ettik, atıldık dolu dizgin;
En son koşumuzdur bu! Asırlarca bilinsin!
Bir bir açılırken göğe, son def'a yarıştık;
Allâha giden yolda meleklerle karıştık.
Geçtik hepimiz dört nala cennet kapısından;
Gördük ebedî cedleri bir anda yakından!
Bir bahçedeyiz şimdi şehitlerle berâber;
Bizler gibi ölmüş o yiğitlerle berâber.
Lâkin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hâtıra nal seslerimizden!

ÇANLAR ARTIK ÇALMAYACAK ANDAÇ

Ramazanın ilk cumasıydı, Muratpaşa Camii avlusunda bulunan turunç, zeytin, dut, hindistancevizi, ayva, limon, hurma gibi meyve ağaçlarıyla, meşe, çınar, andız, palmiye, kauçuk, oyaçiçeği, keçiboynuzu, akasya, benjamin, kavak, defne ağaçlarını etrafında toplayan pınar ağaçları, keçilerin elinden kurtulmanın verdiği rahatlıkla, maki oldukları halde serpilmiş 600-700 senelik ulu ağaçlar olabilmişler. Zannedirim bu kadar ağaç çeşidini başka bir cami avlusunda görmek mümkün değildir.

Cami avlusundaki bu ağaç seli, aralarında gölgelerini oynatırarak, güneş ışıklarının bile geçmekte zorlandığı serin bir ortam oluşturmuşlardı. Ben de aralarına karıştım. Karşıda Antalya Belediyesi'nin yeni yaptırdığı iş merkezi hızla yükseliyor, beton yığınlarına bir yenisi katılıyordu.

Ramazın ayı... Cami avlusu... Karşıda belediye binası... Geçmişe dönebilmek adına bahaneler sıralanmış gibiydi. Kendimi Şehzadebaşı Camisi'nin avlusunda bulmak şaşırtmadı beni. Karşıda İstanbul Belediyesi'nin binası çocukluğumdaki cazibesinden uzaklaşmış beton yığını misali karşımdaydı.

Şehzadebaşı Camii, bıraktığım gibi, haziresindeki Şehzade Mehmet Türbesi, Sadrazam Rüstem

Paşa Türbesi, Şehzade Mahmut Türbesi, Fatma Hanım Sultan Türbesi, Hatice Sultan Türbesi, Damat Bosnalı İbrahim Paşa Türbesi ve Destari Mustafa Paşa Türbesi karşımdaydı.

Şehzade Mehmet Türbesi, renkli taş işçiliği, mozaikleri, çinileri ile eski vakur duruşunu muhafaza etmiş, dilimli sekiz köşeli kubbesi, iç duvarlarındaki kubbeye kadar varan sarı zeminli çinileriyle değerlerinden bir şey kaybetmemişti.

Kanuni Sultan Süleyman'ın Şehzadesi Mehmet adına yaptırılan bu güzel camii, Koca Sinan imzasıyla İstanbul'un nadide bir parçasıydı; hem de Bozdoğan Kemerli ile etrafı süslenmiş olarak...

Şehzadebaşı eskiden de pek güzel bir semt olamamıştı. Şimdi görebildiğim kadarıyla daha da itici olmuş, sıradanlaşmıştı. Bu semti Vefa Lisesi'ne başladığımda daha bir yakından tanıma fırsatım olmuştu. Geçmişindeki güzelliklerine yetişememiş, ağızdaki çürük dişler gibi duran 3-5 sinemasından başka bir şeyi kalmayan dönemlerdi. Yine de gözüme şirin gözükür, çocukluk anılarımın arasında ayrı bir yeri olurdu. Bu sırada avludaki Hamuşan (*1) takımının arasından gelen bir gülümseme ile irkildim!..

"Hey sen daha dünün çocuğusun neler gördün ki dalıp da özlem gideriyorsun." Dedi. Bizim altmış seneyi kağıt mendili gibi bir tarafa atana dönüp baktım. Ürmüştüm ama korkmamıştım. Belki de ona bir adım daha yaklaştığımı bilmemden. Konuşmama fırsat vermeden:

"Sana yaşadıklarımı, gördüklerimi anlatayım da dinle." Dedi.

Sanki, yaşadıklarımın çok sığ olduğunu vurgular gibiydi. Devam etti:

"Neler görmedim ki... İmparatorlar, krallar, hanlar geçti buradan. Şimdi birini de sen göreceksin." Dediğinde şaşırmıştım. "Kimi, nasıl?" Demeye kalmadı ikindi ezanı okunmaya başladı. Yanımızda tuhaf kılıklı biri belirdi:

"Bu şehir 11 Mayıs 330 da kurulduğundan beri, ikinci Roma, yeni Roma diye anıldı. Bizim elimizde 1123 sene baştanbaşa eserlerle donatarak geliştirdik. Buralarda ezanlar değil çanlar çalınmalı. Ben imparatorum, buralar benim."

Dedi ve hızla yanımızdan uzaklaşarak Vefa Lisesi'nin sokağında gözden kayboldu. "Bu da kim?" Diyebildim.

"Merak etme zararsızdır. O Bizans Tahtı ve Hristiyanlık namusu için Vefa'nın arka sokaklarında bir yerde can vermiş olan son imparator Kostantin'dir. Bir daha asla ele geçiremeyeceğinin sokaklarında, her ezan sesi duyduğunda, kaybettiğinin farkında olmadan dolanır durur. Bilmez ki onun 1123 yılda yaptıklarını, Osmanlı 470 yıl içinde çok daha mükemmel ve muhteşem eserler yaparak tarihe silinmez imzasını atmıştır. Şimdi sizler o eserlerin

bakımında bile zorlanıyorsunuz."

Durakaldım, cevap vermekte zorlandığım açıkça belliydi, anladı ve sözüne devam etti:

"Şimdi sen Vefa semtinin, adını Vefa Konevi Hazretlerine hürmeten verildiğini de bilmezsin!.." Dedi.

Araya girme ihtiyacı duyarak:

"Gerçek adı Mustafa Bin Ahmet olan bu zat Konya doğumlu olup 1490 da vefat etmiştir. Vefa'da meydana yakın, kendi adıyla anılan Camii'nin avlusuna defnedilmiştir. Fatih Sultan Mehmet Han'ın defalarca çağırısına gitmeyip, koca padişah kapısına geldiğinde ise, görüşmemiş olduğunu okumuştum."

Bana ders verir gibi konuşan zat söze yeniden başladı:

"Ben de bunu merak edip Vefa Hazretleri'ne sorduğumda; benim ona olan sevgim, onun bana olan ihtiyacı, bizlere vazifelerimizi unutturacak kadar fazlaydı. Ola ki vazifelerimiz aksar diye görüşmedim demişti."

Bir an dalmıştı. Çok gerilerden yaşadığımız zamana yaklaştırmak adına semtin eski görünümünden bahsetmesini rica ettim. Sözümü ikiletmedi:

"O zamanlar Nevşehirli İbrahim Paşa sadrazamdı. Bu semte sebili ve kütüphanesiyle birlikte bir medrese yaptırmıştı. Yaşamayı için de önünde, yağmurdan ve güneşten korunması için revaklı dükkanlar yaptırmıştı. O revaklardan dolayı buraya 'Direklerarası' dendi. Fatih Camii ile Beyazıt'ı birleştiren bu cadde, çoğalan dükkanları ile alışveriş merkezi, kıraathaneleri, pek kaliteli olmasalar da tiyatroları ile İstanbulluların gezi ve temaşa alanında pek revaşa olduğu bir semt oldu. Kavuklu Hamdi, Kel Hasan, Naşit, Dümbüllü İsmail ve daha nicelerinin oyunlarına yetişmek için telaşla önümden geçtiklerini çok görmüşümdür. Şamran, Peruz, Eftalya gibi hanım sanatçılar pek ortalıkta görünmez, faytonla gelip giderlerdi. Daha sonraları Muhsin Ertuğrul, Muammer Karaca, Tevhit Bilge ve daha niceleri halkın beğenisini kazanmak için uğraş vermişlerdi. Halk şimdilerde sizin gibi, sanatçılara gül yaprakları döküp şampanyalar patlatmazlardı. Fındık, fıstık, sigara paketleri, çil akçeler serperlerdi. Hoş ikisi de aynı kapıya çıkar ya!.."

Bu arada güzel tesadüflerin sonucu Dümbüllü İsmail'i ve bilhassa Muammer Karaca'yı yakından tanımanın hazzını tekrar duyarak o günleri hatırladım. Muammer Karaca bana tiyatro sevgisini aşıl原因an rahmetle andığım ilk kişiydi.

Fatih Camisi'nin avlusunda başlayan bu eğlence, curcuna yaşantısını pek kabullenememiş olduğunu hissettim. Söze tekrar başladığında başka konuya geçmişti:

"Daha sonraki yıllarda, çevredeki güzelim konaklar yıkılmaya, yerli halk buradan

uzaklaşmaya başladı. Tranvay yolu açılacak diye yıkılan revaklar, tiyatroların şehrin diğer yerlerine dağılması, Direklerarası'nın sonunu hazırladı. Yeri gelmişken şimdi hatırladığım acı bir olayı da anlatmak isterim. Biraz ileride bazılarının, Şehzadebaşı, bazılarının Mızıka Karakolu dedikleri bir yer vardı. 16 Mart 1920 de İngilizlerin saldırısına uğrayan bu yer aslında Mirliva (*2) rütbesindeki Kemalettin Sami Paşa komutasında Onuncu Kafkas Fırkası Karargahı idi. İngiliz yine oyununu oynamış İstanbul'u işgale başlamıştı. Buraya yapılan baskında 6 şehit 15 yaralı vermiştik." Dedi. Ben de:

"Evet o karargah personeli Letafet Apartmanı'nda otururdu." Dedim.

Daha sonraları Darülbeka-i'nin (*3) o yerde kurulduğunu bildiğimi, etek giyerek, peçe altından sırtıtp türlü oyunlar oynamayı; Anadolu'daki köçekler acaba İngilizlerden mi öğrenmişlerdi diye düşündüğümü söyledim.

"1950 lerden sonra Şehzadebaşı'na muhacirler gelmeye başladı. Süleymaniye, Vefa tamamen onların yerleşmesiyle, mevsimlik işçilerin çoğalmasıyla köhneleşmeye başlayan bir semt oldu. İlk amele-işçi toplantısı 23 Ekim 1919 da Ferah Tiyatrosu'unda bu semtte yapılmıştı. Belki de Vefa, kelime manasıyla değerini o zamanlarda yitirmeye başladı. Daha sonraları 'boza' ile anılır oldu ne yazık ki...

Şimdilerde ise Bangladeşlilerin istilasına uğramış bulunuyor. Tiyatrolardan sonra sinemalar da tarihin tozlu raflarına kaldırıldılar. Yerlerine kurulan hanlarda, dükkanlar, imalathaneler, dökümcüler faaliyet gösterdiler. Şimdi sen yok olan onca güzellikler arasında neyi bulup ta süsleyerek anlatacaksın?" Diyerek, bir bakıma beni azarladı.

Onun ilgi alanından çıktığımı anlamıştım. Türbelerin arasından kayboldu. Sözün bittiği yerde, sessizce Fatiha'yı arkasından gönderdim.

Bütün bunların bir tek nedeni vardı maalesef; Türkiye'de 'zarif' diyebileceğimiz insan ve sınıflar yeterince kültürlü, bilgili, dirençli, imanlı değillerdi.

Beni Muratpaşa Camisi'nin avlusundan alıp, İstanbul'a Şehzadebaşı Camisi'nin avlusuna götüren ve değişik düşüncelere sevk eden Ramazan'ın ve Cuma'nın ifade ettiği manalarda gizli olmalıydı. Serin cami avlusundan ayrılırken kendimi caddenin kalabalığında buldum. Sıcak ve nem, günün yorgunluğu ile hemen kendini hissettirdi.

(*1) Susmuş olanlar, ölmüş olanlar.

(*2) Tuğgeneral

(*3) Tiyatro konservatuvarı.

YALAN HAYATLAR

NAZİFE (ÇELİK) ÜNAL

I

Ben bir mumdum,
Kendi dibine de ışılan...
Ay tutuldu, ışığımı çaldılar...

Duru, yeşil bir göldüm,
Suyun kalbini tutan...
Göl kurudu; aynalara baktılar...
Ve hayâlleri yağmalayıp
Yalan hayatlar yarattılar...

II

Ve devlerin yollarını kestiler.
Ne yedi başlı ejderhaydılar, ne kırk haramiler...
Dipsiz kuyularda, gecesz çöllerde,
Ömürlerce susuz beklettiler...
Aç çakallar uludu serin vahalarda...

Bir kör çeşmeydi gardiyan...
Onlarsa suyu arayan nehirler...

AKDENİZ VE SEN

BOLAT ÜNSAL

Bir Akdeniz'i seviyorum,
Bir de seni.
Bir Akdeniz mavi mavi,
Bir de gözlerin.
Bir saçların karışır melteme,
Bir de yosunlar dans eder
Akdeniz'in derinliklerinde.
Bir bakışınla ısınıyor yüreğim,
Bir de güneşin gülümsemesiyle.
Bir sen söylersin
En içli türkülerini.
Bir de martı sürüleri.
Bir dalgalar okşar
Çakıl taşlarını,
Bir de parmakların okşar
Ak düşen saçlarımı.
Bir sen saklarsın
Beni derinliklerinde,
Bir de Akdeniz.
Bir Akdeniz'e düşer yakamozlar
Bir de gözlerine.
Bir Akdeniz senden güzel,
Bir de sen güzelsin Akdeniz den...

2008 yılı içerisinde **NEVZUHUR**'da yazarlar ve yazdıkları eserlerin listesi aşağıdadır:

AKBABA Mustafa

1. sayıda: *EKMEK* (deneme), *GRAVÜR* (şiir),
2. sayıda: *ALIN YAZILARI* (deneme), *AKŞAM SENFONİSİ* (şiir),
3. sayıda: *SAÇ TELİN BİN LEYLÂ TARTAR* (makale), *SALKIM ÇİÇEKLERİ* (şiir),
4. sayıda: *GELİNLİK* (şiir),
5. sayıda: *EYLÜLDE BİR GEZİNTİ* (deneme), *İTHAF* (şiir),
6. sayıda: *YAHYA KEMAL İKLİMİNDE KISA BİR GEZİNTİ* (makale), *BİR ŞİİR DE BİZ SÖYLEDİK O İSTANBUL ÜSTÜNE* (şiir)

ANDAÇ

1. sayıda: *MOR RENKLİ YDİ SALKIMLAR* (deneme), *ATEŞ YANDI* (şiir),
2. sayıda: *HÜZÜN BİR GÜLÜŞTÜ* (deneme), *SÖĞÜT* (şiir)
3. sayıda: *OL YAYLAĞDA KÜZEDİ ANTALYA KIŞLAK* (makale),
4. sayıda: *UNUTULAN SESLERDİ ONLAR* (anı-deneme), *HÜZÜN BİR GÜLÜŞTÜR* (şiir),
5. sayıda: *KANATLARINDA TAŞISIN ÖZLEMİ* (deneme), *BEKLE BENİ* (şiir),
6. sayıda: *ÇANLAR ARTIK ÇALMAYACAK* (Deneme)

AŞIK KAZANOĞLU:

4. sayıda: *İNANMIRSANKİ!* (şiir)

ATEŞ Hüseyin:

1. sayıda: *BUHRAN* (şiir),
2. sayıda: *KURŞUN* (şiir)

DEMİREL Ali

1. sayıda: *YAZMAK* (makale),
2. sayıda: *KUTLU NEVRUZ* (makale),
3. sayıda: *TÜRKLERİN DİNİ İNANÇ KÖKLERİ* (makale)
4. sayıda: *YAZ SONU GÜZ BAŞI AĞUSTOS* (makale),
5. sayıda: *PİRİ REİS'İN HARİTASI* (makale),
6. sayıda: *OSMANLI KOMANDOLARI AKINCILAR* (Makale)

ECER A. Vehbi:

2. sayıda: *EDEBİYAT VE KÜLTÜR* (makale),
5. sayıda: *NİHAT SAMİ BANARLI'DA TÜRK MÜSLÜMANLIĞI* (makale)

ERÇİN Mehmet:

1. ve 2. sayıda: *KARADENİZ HÜZNÜ* (anı)

TÜLKAY Hasan:

3. sayıda: *BİR PAZAR MUHASEBESİ* (deneme)

ÜMİD HARUN:

4. sayıda: *GÖNÜLDEN ÖTELERE GÜLE DOĞRU* (şiir)
5. sayıda: *ŞİİR ÜZERİNE GENEL BİR BAKIŞ* (makale),

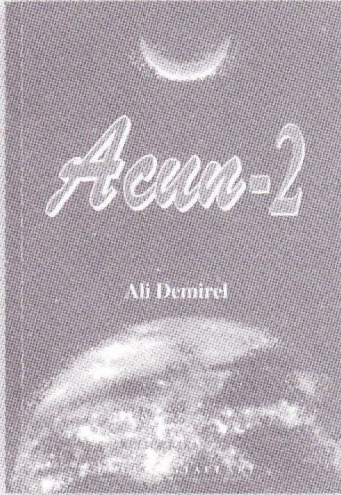
ÜNAL (ÇELİK) Nazife:

4. sayıda: *KIŞ KÖŞESİ* (hikaye)
6. sayıda: *YALAN HAYATLAR* (şiir)

ÜNSAL Bolat:

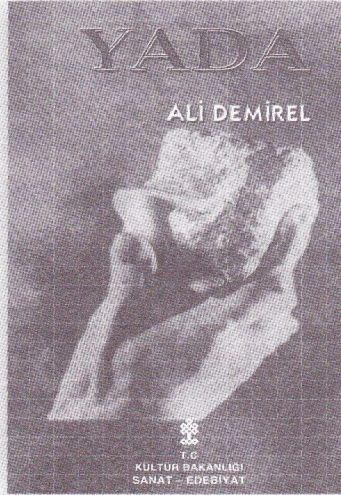
2. sayıda: *KAPTANIN SEYİR DEFTERİ* (şiir),
6. sayıda: *AKDENİZ VE SEN* (şiir)

ACUN - 2

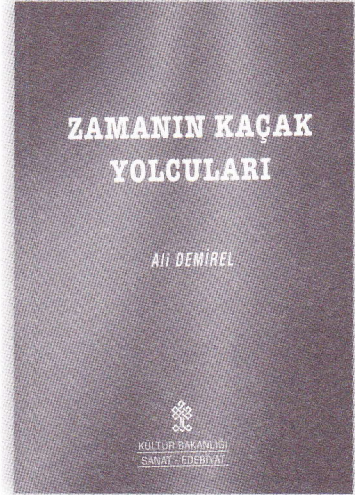
Ali DEMİREL
Roman (Bilim kurgu)
Kültür Bakanlığı Yayınları

YADA

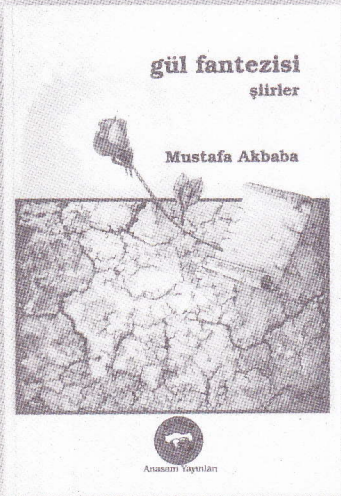
Ali DEMİREL
Roman (Bilim kurgu)
Kültür Bakanlığı Yayınları

ZAMANIN KAÇAK YOLCULARI

Ali DEMİREL
Roman (Bilim kurgu)
Kültür Bakanlığı Yayınları

GÜL FANTEZİSİ

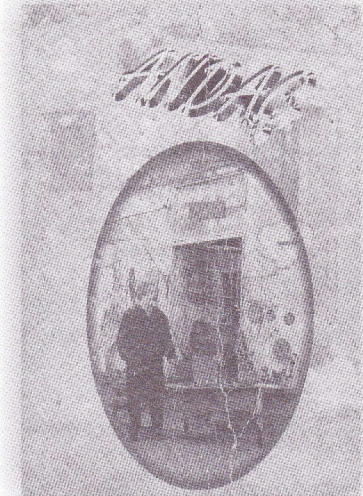
Mutafa AKBABA
Şiir
Anasam Yayınları

İKİ DAMLA YAŞ
BİRAZ TEBESSÜM

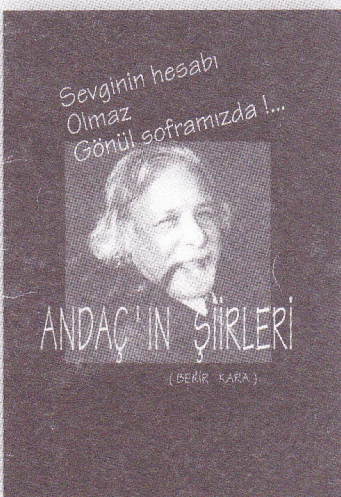
Mutafa AKBABA
Deneme
Kendi Yayını

ANDAÇ

ANDAÇ (Bekir KARA)
Şiir
Kendi Yayını

ANDAÇ'IN ŞİİRLERİ

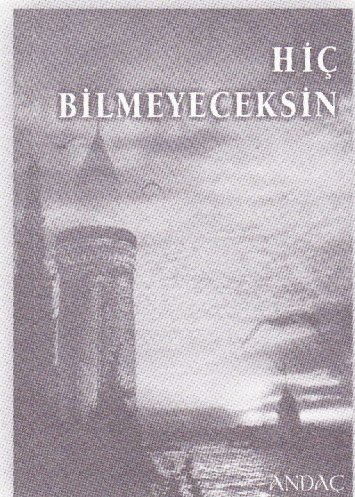
ANDAÇ (Bekir KARA)
Şiir
Kendi Yayını

ANDAÇ'IN ŞİİRLERİ

ANDAÇ (Bekir KARA)
Şiir
Kendi Yayını

HİÇ BİLMEMEYECEKSİN

ANDAÇ (Bekir KARA)
Şiir
Kendi Yayını

SARAY BURNU ve MARMARA - GRAVÜR